

Дата: 08.12.22

Клас: 4 – Б

Предмет: Літературне читання

Вчитель: Лисенко О. Б.

Тема: Робота з дитячою книжкою. Сторінки з книги природи. Як не любити зими сніжно-синьої...

Мета. Ознайомити дітей з новими книжками, розвивати допитливість, спостережливість; розкрити ознаки зими; вчити учнів бачити і відчувати красу природи, заохочувати дітей до творчості; розвивати образну уяву; удосконалювати вміння орієнтуватися у книжках; виховувати почуття прекрасного, дбайливого ставлення до природи.

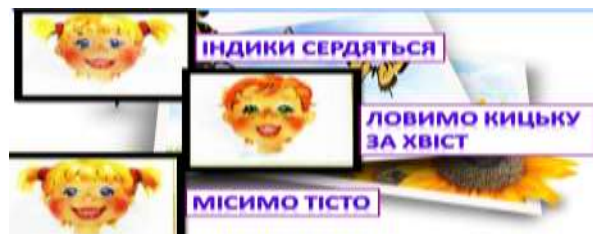
Хід уроку

Користуйтеся презентацією під час опрацювання даної теми уроку .

1. Організаційний момент.

2. Актуалізація опорних знань.

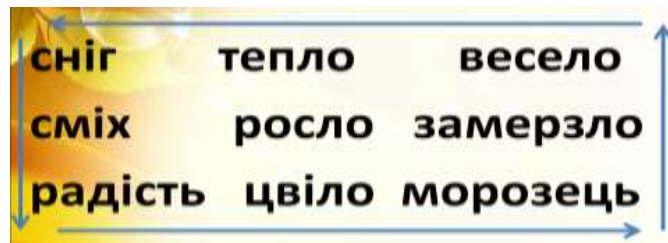
1) Артикуляційна хвилинка.

2) Відгадайте ребус.

3) Прочитайте слова за рухом стрілочки.

3. Повідомлення теми уроку.

- Сьогодні на уроці ми перегорнемо сторінку книги природи та завітаємо до зими.

4. Робота за темою уроку.

1) Прочитайте вислови про природу.

Вислови про природу

- Природа - це вічне життя, становлення і рух.
- Природа - єдина книга, кожна сторінка якої сповнена глибокого змісту.
- Природа не визнає жартів, вона завжди правдива, завжди серйозна, завжди сувора; вона завжди права; помилки ж і оми виходять від людей.

І. Гете

Природа - це найкраща з книг, написана на особливій мові. Цю мову треба вивчати.

Н.Г. Гарін-Михайлівський

2) Pozнайomtesya z vіrshami ukrayіnskikh avtorіv, dayte vіdpovіdь na pitannya.

«Прощай осінь» Олена Дишлок

Відшуміла осінь
Сивими дощами
Й тепло відлетіло
В вирій з журавлями.
Облетіло листя,
Вже дерева голі
Лиш здаля видніє
Ще зелена хвоя.
Почорніло поле,
І кущі тернисті
Лише червоніє
Калина в намисті.

Іван Сокульський

Де ж літечко поділось?
Куди воно пішло?
Під сонечком неділі
ще ж є - для нас - тепло!
Ще ж є - блакить і води.
Тече й тече Дніпро.
Ще й осінь славна ходить,
благословля добром.
Дерев зважнілі віти
горять ясним вогнем...
Вернись, вернись, літо,
ми всі на тебе ждем?

**Який настрій у вас виник після прочитання цих віршів?
Які кольори тут згадуються?**

3) Прочитайте оповідання Ю.Старостенка "Коли люта зима" .

Коли люта зима

Ой лукава буває зима!

Спершу то ніби й нічого, навіть утішно: кружляють у повітрі такі собі літаєчки. Але потім повалить густий лапатий сніг, візьметься мороз. Замурує на деревах кожну шпаринку: спробуй-но дістанься якоїсь комашини!..

І приходить на пташок страшна біда. Сяде воно голодне довгу ніч ночувати, а як обутріло — несила й крилець звести. Не раз бува, що вивелось синичок у кубельці цілий гурт, а минає зима — двійко-трійко лишається.

Отож коли повіє лихом, якась мудра синиця враз ударить на сполох: — Ці-ці-фінь!

І подається дрібне лісове птаство слідом за нею до людського житла: тут сипне хтось жменю насіння, там, либонь, дощечку приладнали й насипали смачних зернят. Поки хати засвітять свої жовті вікна, пернате товариство і поснідає, і пообідає, й повечеряє разом. Десь під стріхою чи на теплому горищі й обночуються...

А як настане весна, а слідом за нею й літечко красне, синиці добрим людям віддячать: усіх хробаків та гусінь у садках винищать. Яблука ростимуть великі та смачні!

Подумайте та дайте відповіді на питання за текстом:

Як живеться птахам взимку?

Що сказано в оповіданні про лісове птаство?

Яка тема, мета оповідання?

Як допомагаєте ви?

Намалюйте словами картину до передостаннього абзацу твору.

Фізкультпауза

За допомогою дієслів

Повертаюся, усміхаюся,

Нахиляюся, розхиляюся,

Присідаю(2), пострибаю(2),

Піднімуся, усміхнуся,

За роботу я візьмуся.

4) Прочитайте казку "Ласкавий вітер і холодний вітрюга "

В. Сухомлинського .

У темному лісі, в глибокому яру спали два вітри.

Ласкавий Вітер — хлопець з синіми очима. А холодний Вітрюга — дід з колючою бородою.

Прийшла зима. Сонечко не могло піднятися високо над землею. Білі сніги вкрили поле. Зашуміли тривожно верховіття дерев. Прокинувся в глибокому яру холодний Вітрюга. Встав, вийшов з лісу. Застогнала хуртовина. Йде по землі холодний Вітрюга, замерзають річки, гуде хуртовина.

Та ось піднялося сонечко вище над землею. Заболіла спина у холодного Вітрюги. Поплентав він у темний ліс, заліз у глибокий яр.

Прокинувся ласкавий Вітер, вийшов з лісу.

Засміялося сонечко, потекли струмки, зацвіли квіти, зашуміли трави.

Чи уважно Ви читали. Спробуйте відповісти на питання.

- Про кого розповідається у тексті?

- Якими словами описано дії Вітрюги? Ласкавого Вітру?

- Чому ласкавий Вітер - хлопець з синіми очима, а холодний Вітрюга-дід з колючою бородою?

5) Pozнайдомтеся з твором М. Леденцова «Снігур» .

Настала зима, засипала землю сріблястим снігом. Тоді ж і пернаті вісники зими прилетіли.

Посідали вони на засніжених деревах — і ті відразу погарнішали. Скрізь — намети снігові, а на деревах — рум'яні, червоні яблука пломеніють. Звісно, ніякі це не яблука, а красені снігурі. Вони й у сад залітають, і в парк, і на годівницю сідають, якщо побачать там кленове, ясенове або соняшникове насіння. Підсипай корму, не лінуйся! Тоді побачиш цих пташок зблизька. А якщо ти гроно горобини або калини на годівницю прилаштуєш, то навряд чи скоро відлетять червоногруді снігурі та їхні сірогруді подружки. Спостерігай тоді за ними скільки заманеться.

Сидять статечні пташки, повагом видзьобують насіння з ягід, стиха перегукуються: «Ф'ю-ф'ю-ф'ю-ф'ю!»

Так і здається, що то вони людині дякують за смачну їжу.

Цілу зиму будуть мешкати снігурі там, де їх годуватимуть досхочу.

Але... що це?.. Сніг почав танути, і пташок не стало. Виявляється, вони на північ подалися, у густих лісах гнізда будувати, виводити снігурят.

А коли знову завіє-закрутить хурделиця, красені-пташки прилетять туди, де їжі більше. І обов'язково тоді, коли ліс сніжинками-пушинками вбереться, засяє в білому уборі. Неначе сніг той птахи на крильцях своїх принесли. Нерозлучний снігур зі снігом. Через те цю пташку й звать снігуром.

Дайте відповідь на питання :

Звідки прилітають до нас снігурі взимку?

Як у тексті називають снігурів?

З чим їх порівнюють?

Чим живляться снігурі?

Чому снігурі мають таку назву?

Поясніть слово «статечні».

Підберіть синонім до слова «пломеніють» (сяють).

- Опишіть снігурів з тексту.

(Снігурі - рум'яні, як червоні яблука пломеніють, поважні , статечні пташки.)

5. Підсумок.

Домашнє завдання.

Прочитайте твори в конспекті або презентації та дайте відповіді на питання.

Роботи надсилайте на Human або на

ел. пошту lenusya.lysenko@gmail.com